

EESTI RAHVUSFONDI TEATED

VÄLJAANDJA: EESTI RAHVUSFONDI JUHATUS

No.3(27)
Juuni 1953

14. JUUNI

Täna, 14. juunil, tähistame juba kaheteistkümnendat korda meelde balti rahvaste vastu teostatud vägivalda.

Eesti, Läti ja Leedu olid vabas Euroopas esimesed, kelle juures rakendati Nõukogude Liidu hävituslikku süsteemi.

14. juunil 1941. aastal arreteeriti öösi üle pealt mitukümmend tuhat inimest nende hulgas palju lapsi ja vanu, ning küüditati Nõukogude Liidu sunnitöölaagritesse. Küüditatuilt rööviti kõik ja nad pidid kõige ebainimlikumais tingimustes peaaegu ilma söögi ja joogita viibima nädalaid loomavaguneis.

Ekspluateerides küüditatuid sunnitöö kõige halastamatumais vormides Nõukogude Liidu sõjapotentiaali tõstmiseks, tuuakse Sise-Venemaalt küüditatute asemele uusi asukaid, kes on immutatud vaba maailma piiritu vihkamisega.

See terror, mis Balti riikides 12 aasta eest algas, toimub nüüd kõigis raudeesriidetagustes riikides: Albaanias, Bulgaarias, Poolas, Rumeenias, Slovakkias, Tšehhis, Ungaris. Iga öösi arreteeritakse seal tuhandeid süütuid inimesi ja heidetakse vanglatesse ning küüditatakse enamikus Siberisse.

Täna, 14. juunil 1953. aastal Stockholmis kokku tulnud, meie, vabad eestlased, lätlased, leedulased, poolakad, slovakiid, ungarlased, bulgaarlased ja rumeenlased, protesteerime selle toore vägivalda vastu ja toetudes Inimõiguste Deklaratsioonile ja Liitunud Rahvaste Organisatsiooni statuudile, meie nõuame Liitunud Rahvaste Organisatsioonilt teostada artiklite 55 ja 56 alusel kollektiivset aktsiooni okupeeritud rahvaste hävitamise lõpetamiseks Nõukogude Liidu poolt. Meie nõuame, et Nõukogude Liidu poolt okupeeritud riikide iseseisvus taastataks ja et kõik sealt deporteeritud ja ebainimlikes tingimustes vastu pidanud saaksid oma kodudesse tagasi pöörduda.

Samalaadsetelt pöördume kõigi vaba maailma rahvaste valitsuste ja organisatsioonide poole, paludes neilt kõike võimalikku abi ning toetust Liitunud Rahvaste Organisatsioonile meie õigustatud nõudmiste täitmiseks.

Harald Perlitz
Eesti Rahvusfondi esimees

Andrejs Eglitis
Läti Rahvusfondi esimees

Jonas Pajaujis
Leedu Ühingu Rootsis esimees

László Hátori
Ungari Sotsialistliku Partei
Rootsis abiesimees

Julius Datelinka
Slovakkia Vabastamiskomitee Rootsis
esimees

A. de Pomian
Poola Abistamiskomitee Rootsis esimees

George Serdici
Rumeenia Rahvuskomitee esindaja

N. P. Nikolaev
Bulgaarlaste esindaja Rootsis

RAHVUSLIKUL LEINAPÄEVAL

Igal inimesel on röömu- ja leinapäevi ja neid on ka igal rahval. Eesti rahva suurim leinapäev on 14. juuni. Neljateistkümnes juuni 1941 on kui tulise rauaga põletatud meie rahva mälestusse. Sel päeval nõukogude võim pani toime julmina kuriteo meie rahva kallal. Punased okupandid olid juba röövinud eesti rahvalt vabaduse ja vara, kuid 14. juunil 1941.a. hakkasid nad meie rahvast massiliselt hävitama.

13/14. juuni ööl kihutasid inimestega täiskuhjatud veoautod mööda eesti linnade ja külade tänavaid, vedades oma koormat raudteejaamadesse, et teda seal üle anda ja ise jälle uute ohvrite järele sõita. Arreteeritute hulgas oli isegi ööriietuses inimesi, keda oli magamise pealt üles aetud ja autodele lohistatud. Raudteejaamades võeti neid õnnetuid vastu kui loomi - tüki viisi ja pandi trellitatud vagunitesse. Vagunid olid nii täis kiilutud, et ei olnud võimalust istuda, rääkimata lamamisest.

Lühikese juuniöö jooksul Kremli sulased ei jõudnud oma musta tööd lõpetada ja seda inimjahti tuli jätkata ka päevavalgel. Mõni õnnetu püüdis end päästa põgenemisega, kuid peninukid ajasid põgenejat taga kui jahikoerad - paugutades püstoleist, kuni verine tagaäetav nende ohvriks lahges.

Arreteerimist toimetati üksikult ja perekondade kaupa, igast seltskonnakihist ning elukutsest, vanusele ja tervislikule seisundile vaatamata. Küüditatute rongide sihtkohaks olid Siberi ja Jäämere-äärsete maade jaamad. Paljud neist õnnetuist surid teel, kuna neile ei antud juua ega süüa. Täiskiilutatud loomavagunites oli õhk väljakannatamatult lämmatav. Arstiabi puudus täielikult. Mõnes perekonnas oli naine või mees pääsenud küüditamisest seega, et ei viibinud sel koledal ööl kodus ja kuulis saades, et perekond on küüditatud, läks ise ennast vabatahtlikult pakkuma, sihiga koos teise abielupoolega vaeva jagada. See osutus aga asjatuks, kuna mehed eraldati naistest erirongidele, mis suunati hoopis teistesse kohtadesse.

Küüditamise eesmärgiks oli halvata eesti rahva elujõudu. Kogu küüditamise toimingut juhtis Moskvast. Küüditamist Moskva juhtnööride järgi aga teostas julgeoleku rahvakomissariaat Kurni ja kompartei sekretäri Säre juhtimisel. Asja edukaks läbiviimiseks abistas neid siseasjade rahvakomissariaat Murro juhtimisel.

14. juunil 1941.a. küüditati Eestist 10.205 inimest. Vanusegrupi järgi need jagunevad:

Vastsündinuist kuni 7 aastani	1.510
8-14 aastaseid	1.374
15-19 aastaseid	898
20-59 aastaseid	5.760
60-79 aastaseid	587
Üle 80 aastaseid	16
Vanus teadmata	60
Kokku	10.205

Pooled neist küüditatuist olid tööstustöölised ja väikepalgalised ametnikud, kes kommunistliku doktriini järgi ju pidid olema nõukogude korra peatoed. Seda doktriini aga ei peetud miskiks, kuna eesmärgiks oli kõrvaldada poliitiliselt taibukamaid isikuid kõigilt tööaladelt. Küüditamine pidi looma soodsamad võimalused järgmisteks sammudeks eesti rahva hävitamisel.

1. okupatsiooni ajal hävitasid punased eestlasi mitmel viisil:

	<u>mehi</u>	<u>naisi</u>	<u>kokku</u>
Viidi ametikohuste täitmisel Venemaale	1.594	264	1.858
Arreteeriti	7.192	734	7.926
Küüditati	5.102	5.103	10.205
Mobiliseeriti	33.304	-	33.304
Arreteeriti sõjaväelasi	5.573	-	5.573
Teadmata kadunud	782	319	1.101
Kokku	53.547	6.420	59.967

Arreteerituist mõrvati 1.741 meest ja 209 naist, kokku 1.950 isikut.

Inimeste hävitamine Eestis kestab ka tänapäeval. Teadaolevail andmeil on kommunistid hävitanud 2.okupatsiooni ajal ca 80.000 eestlast. See vähemusrahvuste hävitamine kuulub nõukogude korra süsteemi ja kestab nii kaua, kuni pole kukutatud see metsik režiim.

Kreml loob uut inimest - nõukogude inimest ja nõukogude rahvast. Selle uue rahva aluseks on võetud vene rahvas, kuna teda oma hingelaadi poolest on kõige kerge muuta robotiks. Vene talupoeg ei omanud isiklikku maad. Iga aasta külanõukogu jagas küla maa perede vahel. Talupoeg ei teadnud, missugune põllutükk tuleva aasta loosiga sattub temale. Seega oli midagi kolhoosi eelastme taolist juba enne olemas vene talupoegade hulgas ja neile ei olnud maavõõrandamine mingiks suureks hoobiks. Linna töölised elasid suurtes vabrikukasarmutes ja uus kord ei tulnud ka sinna mingi järsu muudatusena. Piiriäärsetes maades, vähemusrahvuste juures oli aga individualism kasvanud sügavale rahva hinge ja seda tahab Kreml välja juurida. Ka nõukogude hümnis lauldakse kiidulaulu vene rahvale ega nimetata ühtegi teist rahvast. Kreml püüab vene rahvale kasvatada sisse tunnet, et ta on härrasrahvas ja loodud teisi rahvaid valitsema.

Meie vaenlaseks on alati olnud Vene imperialism, mis ikka on tahtnud eesti rahvast hävitada. Selle meetodidki on väsinud samadena ja meil tarvitseb ainult meenutada, kuidas juba Põhjasõja ajal kindral Šeremetjev küüditas tuhandeid eestlasi Venemaale. Nõukogude kord on andnud Vene imperialismile eriti metsiku vormi, mis ei kohku tagasi millegi eest - ta on asunud isegi tervete rahvaste hävitamisele.

1918-1920.a. meie surusime selle hiigelkoletise põlvili, kui ta tahtis meie maad vallutada. Vabadussõjas valatud eesti meeste veri kroonis meie esivanemate võitluse ja tõi meile iseseisva Eesti Vabariigi. Meie võitlus Kremli imperialismiga kestis aga edasi. 1924.a. 1.detsembril purustasime uuesti ta anastusplaanid. 1940.a. kaks diktaatorit, punane ja pruun - Stalin ja Hitler, leppisid kokku Eesti hävitamiseks - olime sunnitud ülevõimule alistuma, kui isegi meie lähimad naabrid meie abipalvetele kurdiks jäid.

1918-1920.a. eesti rahvas tõkestas punase katku levimist läände kui Lääne-maailma piirivalvur oma postil, et Lääs võiks rahus elada. Meie ei nõudnud selle eest mingit tasu, vaid vastupidi, tasusime Läänele kogu nende poolt Vabadussõja kestel saadetud toidu ja relvade eest.

Nüüd Läänemaailm näeb, milline tähtsus oli väikesel piirivalvuril. Kui piirivalvur oli kadunud, voolas punane laviin läände ja on toonud kaasa palju häda ja muret. Meie peame läänlastele alati ütlema, et just sellepärast Kreml hävitab meie rahvast suurima südidusega, et meie olime need, kes tõkestasid tema edasilükkumist üle kahekümne aasta.

Meie ise, eesti pagulased, kes oleme pääsenud vabasse maailma, peame jätkama oma isade ja esitsade võitlust meie kõige kurjema vaenlase vastu. Meie esimene ja peamine ülesanne on teha kõik, mis suudame, Eesti Vabariigi taastamiseks ja oma rahva päästmiseks punaste timukate käest. Meie püha kohus on võidelda sellega, kes meilt röövib vabaduse ja nüüd hävitab meie rahvast. Meie võitlust peab ergutama mälestus 14.juunist. Kaksteist aastat tagasi sel päeval karjutud ahastushüüded loomavagunitest peavad kostma meie suust täna ja igal teisel päeval, kuni nad äratavad maailma südametunnistuse.

Erksam pagulane, tõmba nõrgaks jäänud suguvenda kaasa võitlusse - seda palub Sinult Maarjamaa kolhoosipõllul töötav ori ja Tallinna, Tartu, Kiviõli ja teistes tehastes punase kupja piitsa all ägav eestlane. Veel enam aga kohustavad meid selleks meie vendade ja õdede ristideta hauad Vene lagendikel ja ebainimlikes tingimustes Siberis vaevlevate eesti naiste ja meeste kannatused:

Nende mure muljutused,
Nende piina pigistused
Kostku meile kustumata.

A. Purre
Informatsioonitoimkonna juhataja

RAHVUSFONDI ÜLESANNE ON VÕITLUS MEIE KODUMAA
TAASTAMISE EEST. TEISI ÜLESANDEID RAHVUSFON-
DIL EI OLE. PASSIIVSUS SELLES VÕITLUSES EI
OLE IIRITAV. SISULT OLEKS SEE VAIKNE NOUSTU-
LINE KORRAGA, MIS PRAEGU VALITSEB MEIE KODU-
MAAL.
SELLEPÄRAST KÕIK RAHVUSFONDI LIKMEKS!

ÜLEVAADE SÜNDMUSTEST NÕUKOGUDE EESTIS

Poliitika: Pärast Stalini surma üleliidulises ulatuses toimunud ümberkorralduste eeskujul on nüüd ka Eesti administratsioon muutunud. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium andis sel puhul välja järgmise seadluse:

"Kooskõlas NSV Liidu Ülemnõukogu 15.märtsi 1953.a. seadlusega "NSV Liidu ministeeriumide ümberkujundamise kohta" Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium otsustab:

1. Ühendada Eesti NSV Riikliku Julgeoleku Ministeerium ja Eesti NSV Siseministeerium üheks ministeeriumiks - Eesti NSV Siseministeeriumiks.
2. Ümber kujundada Eesti NSV Sõjaministeerium Eesti NSV Kaitseministeeriumiks.
3. Ühendada Eesti NSV Põllumajanduse Ministeerium, Eesti NSV Sovhooside Ministeerium, Eesti NSV Metsamajanduse Ministeerium, NSV Liidu Varumise Ministeeriumi Voliniku Valitsus Eesti NSV-s, Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuv Maaparanduse Peavalitsus ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuv Kolhooside Ehitamise Peavalitsus /kolhooside ehitamise osas/ ning Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuv Jahimajanduse Valitsus üheks ministeeriumiks - Eesti NSV Põllumajanduse ja Varumise Ministeeriumiks.
4. Ühendada Eesti NSV Kinematograafia Ministeerium, Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuv Kunstide Valitsus, Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuv Raadioinformatsiooni Komitee, Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuv Kultuurhariduslike Asutiste Komitee, Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuv Polügraafiatööstuse, Kirjastuste ja Raamatukaubanduse Valitsus ja Eesti NSV Vabariiklik Tööjõureservide Valitsus üheks ministeeriumiks - Eesti NSV Kultuuriministeeriumiks.
5. Ühendada Eesti NSV Kergetööstuse Ministeerium, Eesti NSV Toiduainete Tööstuse Ministeerium, Eesti NSV Liha- ja Piimatööstuse Ministeerium ja Eesti NSV Kalatööstuse Ministeerium üheks ministeeriumiks - Eesti NSV Kerge- ja Toiduainetööstuse Ministeeriumiks.
6. Ümber kujundada Eesti NSV Metsatööstuse Ministeerium Eesti NSV Metsa- ja Paberitööstuse Ministeeriumiks.
7. Likvideerida Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuv Kehakultuuri- ja Spordikomitee, andes tema funktsioonid üle Eesti NSV Tervishoiu Ministeeriumile.
8. Käesolev seadlus esitada kinnitamiseks Eesti NSV Ülemnõukogule.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees
A. Jakobson

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär
A. Kründel

Tallinn, 27.aprillil 1953.a."

(RAHVA HÄÄL 28.4.1953)

Samal kuupäeval avaldatud seadlusega nimetas Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium Aleksander Jaani p. Ansbergi ENSV Kultuuriministriks, Heinrich Mikkli p. Laura ENSV Metsa- ja Paberitööstuse ministriks, Valentin Ivani p. Moskalenko ENSV Siseministriks ja Ernst Vilhelmi p. Ristmäe ENSV Kerge- ja Toiduainetööstuse ministriks.

Oma 6.mai 1953.a. seadlusega nimetas ENSV Ülemnõukogu Presiidium Aleksander Augusti p. Mette ENSV Põllumajanduse ja Varumise ministriks.

Ülemnõukogu Presiidiumi seadlusega 27.maist 1953.a. vabastati Valentin Ivani p. Moskalenko Siseministri ametikohalt ja Siseministriks määrati Mihhail Kuzma p. Krassman.

RAHVA HÄÄL 7.5.1953 teatab: "ENSV Ülemnõukogu Presiidium oma 25.4.1953.a. seadlusega likvideeris Pärnu, Tallinna ja Tartu oblasti ENSV koosseisus ja allutas rajoonid, samuti Kohtla-Järve, Narva, Pärnu ja Tartu linna vahetult ENSV vabariiklikule organisatsioonile."

Tööstus. RAHVA HÄÄL 25.4.1953: "Praegu on Eesti, Läti ja Leedu vabariigi raudteedel täielikult üle mindud vedurite kütmisele 3.sordi põlevkivi ja kivisöe seguga. Põlevkivist, mis varem veeti kaevanduste prahimäkke, sai segatult kivisöega hea veduriküte..."

SOVJETSKAJA ESTONIA kirjutab pealkirja all "Nõukogude Eesti töötajate panu Moskva ülikooli ehitamisel": "... telliskivi tuli "Aseri" tehast, klaas "Järvakand tehast. Aseri tehast saatis värvilist keraamikat 36-korrulise hoone välisseinte katmiseks... Hoone mööbel valmistatakse Nõukogude Eestis Tallinna Vineeri- ja Mööblivabriku (Luther) poolt. Tallinna tislerite poolt valmistatud mööbel annab tubadele mugava ilme."

RAHVA HÄÄL kirjutab: "Tallinna trikotööstuses "Marat'is" tööline haiguspäevadega üldist töömahtu ei vähenda, sest vastava korralduse kohaselt tuleb töölise need päevad hiljem tasa teha." "Marat'i" direktor Jakov Hammermann ütleb: "... pole ka mõtet hakata igat töölise liigutust kohe ületurnitööna märkima, kui töölised vastava korralduse põhjal ettenähtud ajast kauem töötavad."

Põllumajandus. RAHVA HÄÄL 25.4.1953 toob ära Põllumajanduse ministri Ivan Oja käsu. See kõlab: "... kevadkünni töö tuleb lõpetada 1.maiks ja kevadkülv hiljemalt 5.maiks..."

RAHVA HÄÄL 27.5.1953 toob tabeli kevadtöödest, kus selgub, et 25.maiks oli kevadkünni lõpetanud ainult Hiiumaa ja Kingissepa rajoonid, teistes rajoonides oli keskmiselt kevadkünni tehtud 80 % plaanist. Kevadkülv oli lõpetanud ainult Hiiumaa rajoon ja teistes rajoonides oli kevadkülv tehtud keskmiselt 80 % ettenähtud plaani.

Et ministri käsku pole täidetud, selle eest on ka süüdlasi karistatud. Nii kirjutab 15.mai RAHVA HÄÄL: "Kiviõli rajooni täitevkomitee esimees E. Sepa suhtus formaalselt partei ja valitsuse otsustesse... Riiklikult tähtsate ülesannete täitmine rajoonis areneb halvasti. Ta püüdis varjata partei eest tegelikku olukorda rajoonis. E. Sepa heideti parteist välja ja tagandati töökohalt..." 23.5.1953 RAHVA HÄÄL kirjutab: "Kiviõli rajoonis ja eriti "Õitsengu" kolhoosis edenevad külvitööd väga aeglaselt. "Õitsengu" kolhoosi 2.brigaadi brigadiir rikub töödistsipliini... Brigadiir Ero on võetud kriminaalselt vastutusele töödistsipliini rikkumise eest."

Kultuur. SOVJETSKAJA ESTONIA kirjutab: "Iga päevaga paraneb nõukogude tööliste elu... Kiviõli kaevur Mikk Toming tellib ajalehti ja ostab raamatuid... Tihti riietub ta väljaskäimise ülikonda ja läheb kinno..."

"... Pärnu Ehitustrusti tööliste ühiselamu on halvasti sisustatud... öhtul elektrivool lülitatakse välja ja töolistelt on võetud võimalus vaba aega kultuurselt mööda saata..."

"... Rämpina rajooni Stalini nimelises kolhoosis on küll elektrivalgustus sisse seatud, kuid vool on nii nõrk, et lugeda selle valgustuse juures on täiesti võimata..."

"... Et ömmelda palitut või ülikonda Kohtla-Järvel, tuleb oodata 4-5 kuud ja peale selle on õmblustöö kvaliteet väga madal..."

ERF KROONIKA

VABADUSNÕUDE APELL LEIAB ÜLDIST TÄHELEPANU

ERF-i algatus allkirjade kogumiseks ülemaailmses ulatuses Balti riikide vabadusnõude apellile on leidnud üldist tähelepanu ajakirjanduses kui ka kaasmaalas- te keskel, nagu seda kinnitavad üksikud sõnavõtted ja kirjad, mis on saabunud ERF-ile sel puhul. Kõiki esitatud soove püüab ERF selle aktsiooni läbiviimisel arvestada. Ka Eesti Keskorganisatsioonide Koostöbüroo New Yorgis üldiselt pooldab Rootsis al- gatatud aktsiooni allkirjade kogumiseks, kuigi seda USA-s ei teostata, sest seal eelistatakse rohkem individuaalseid apelle ja isiklikku pöördumist poliitikatege- laste poole.

Vaba eestlaskond on arvamisel, et tarvis on midagi korda saata ulatusliku- malt meie vabadusnõude esitamiseks ja et selleks on praegu nii psühholoogiliselt kui ka maailmapoliitiliselt õige aeg. ERF-i poolt on koostatud ka vabadusnõude apelli teksti kavand, mis on tehtud teatavaks ajalehtede kaudu ja osakondadele ning mille lõplikul redigeerimisel arvestatakse selle kohta üldsuse poolt esitatud soove ja ettepanekuid.

Apell saadetakse LRO-le ja lääne suurriikidele. Viimaste hulgas ka USA presidendile Eisenhowerile, sest sellel on suur tähtsus juba selle tõttu, et USA-s on ametlikult algatatud Balti riikide vabaduse röövimise uurimiseks vastava komis- joni moodustamine ja et see saaks oma toetuse vabaduses viibivate põgenike poolt. Kahtlemata omab president Eisenhower eestlaste hulgas suurt poolehoidu ja kõik meie lootused on rajatud temale kui suurele riigimehele ja USA-le kui maailma võimsamale riigile.

Mis puutub apelli adressaati, siis on loomulik, et see esitatakse kogu vaba eestlaskonna nimel ja siin jäävad kõik organisatsioonid tahaplaanile. Samuti ei ta- heta selle apelli läbiviimisega taotleda mingisugust sisepoliitilist efekti ning sellepärast on küll ERF-i tungiv palve, et selle läbiviimiseks kõik kaasa aitaksid, et see kujuneks meie võimsaks nõudeks vabaduse ja iseseisvuse järele.

Kõik vajalikud materjalid ja instruksioonid allkirjade kogumise läbivi- miseks on saadetud ERF osakondadele ja usaldusmeestele ning neid palutakse, et nad allkirjade kogumise edukalt läbi viiksid. Allkirjade andmise kohad ja võimalused tehtagu kchapeal teatavaks ajalehtede kaudu ja nende kogumiseks kasutatagu ka teiste organisatsioonide ja usaldusmeeste abi. Ükski kaasmaalane ärgu jätku oma allkirja vabadusnõude apellile andmata.

USA VÄLISMINISTEERIUM TÄNAB

ERF-i esimees prof. H. Perlitz sai Stockholmis asuvalt USA suursaatkonnalt kirja, milles välisministeeriumi korraldusel avaldatakse talle sügavaimat tänu nende sõbralikkude sõnade eest, mis ERF-i esimees väljendas oma kirjas 24.2.1953 välisminister Dulles'ile.

Kõnesolevas kirjas ERF-i esimees prof. H. Perlitz tegi teatavaks USA välisminister Dulles'ile, et ERF-i poolt 22.veebr.1953 korraldatud Eesti Vabariigi 35. aastapäeva aktusel Stockholmi Kontserthoone suures saalis tehti teatavaks kõneleja poolt välisminister Dulles'ile läkitus balti rahvastele Leedu ja Eesti Vabariikide 35.aastapäeva puhul, dateeritud 16.veebr.1953, milles välisminister muuhulgas ütles: "Keeldudes tunnustamast Balti riikide ühendamist Nõukogude Liiduga, on Ühendriikide valitsus väljendanud ameerika rahva veendumust, et õigus ja seadus peab määrama vahet vahel, nii suurte kui väikeste rahvaste vahel" ja lisandab: "... vaimne ja kõlbeline tugevus ning vabadusarmastus on aidanud teid ületada mitmeid raskusi minevikus. Olen veendunud, et samad omadused aitavad teid ületada ka praegust survet, kuni saabub uus vabaduse päev." Kirjas üteldakse edasi, et see läkitus võeti 1500 koosolija poolt tugeva ja südamliku aplausiga vastu.

ÕIENDATAGU ERF LIIKMEMAKSUD ENNE SUVEPUHKUST

Kuna ERF-il seisab ees suvekuudel mitmesuguseid ulatuslikke üritusi ja aktsioone, mis nõuavad rohkesti väljaminekuid, siis on ERF-i juhatuse ja aktsioonitoimkonna palve, et kõik ERF-i liikmed õiendaksid oma liikmepanused enne suvepuhkusele minekut. Samuti on palve, et kõik kaasmaalased astuksid ERF-i liikmeks ja toetaksid jõukohaselt meie iseseisvuse taastamiseks tehtavat tööd. ERF-i postgirohumber on 25 52 52.

TEENETEMÄRGI SAAJAD

ERF-i Göteborgi osakonna ettepanekul otsustas juhatus anda osakonna usaldusmeestele Elmar Ojastele hõbemärgi ning Alide Simsivartile ja Villem Luik'ile raudmärgid, kuna nad on ERF-i heaks kogunud vastavad summad.